

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Дус-Дагская средняя общеобразовательная школа Овюрского кожууна»

«Согласовано»
Зам. директора по УВР
Седен-оол С.В. / Седен-оол С.В./
« 31 » *августа* 2023 г

«Утверждаю»
Директор школы
Приказ № *43*
Шарый-оол С.А. / Шарый-оол С.А./
« 31 » *августа* 2023 г

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по родной литературе, 3 класс

Уровень образования: начальное общее образование
Количество часов в год 68, в неделю 2
Уровень: базовый
Программа разработана на основе авторской программы Л.С. Кара-оол
Учебник: Литературлуг номчулга, 3 класс: учебник / Л.С. Кара-оол – Кызыл: Национал школа хогжудер институт, 2018

Составитель: Сурат Алдын-Сай Алексеевна

Дус-Даг - 2023 г.

3- кү классты доозуп тура номчулга программазын шингээди

алганының планнаттыңан түнелдери

Личностуг (личностные результаты)

Өөреникчилер чүнү билир үжүрлүгүл:

- өөрөдилгениң чедишкинниг болурунуң чылдагаанын тып билири;
- бодунуң ажылын туңнеп, үнелеп билири;
- бодунуң төрөөн чуртунга болгаш чонунга, ооң амыдырал-чуртталгазының хамаарылгазын шингээди алыры;
- өске чоннарның ниити мөзү-шынарының, моральдыг нормаларының талаларын билип алыры;
- бодунуң-даа, өске чоннуң кижилериниң кылган эки, багай талаларының уг-шиин тып билири;
- моральдыг нормаларга болгаш этиктиг негелделерге дүүштүр аажы- чаңын таарыштыраы;
- өске кижилерниң сагыш-сеткилин, ишти-хөңнүн билири болгаш олар-биле кады сагыш-човаары;
- уран-чечен культура-биле таныжып тура эстетиктиг овур –хевирлерниң кижизиттинери;
- өөрөдилгеже, эртем-билигге чүткүлдүү;

Өөреникчилер чүнү билип алырыл:

- долгандыр турар бойдуска хумагалыг, камныг, ынак болуру;
- аажы- чаңы моральдыг мөзү – шынарга, ужур-чурумга чагыртыры;
- өске чоннарның хамаатыларыңа дең хамаарылгалыг болуру.

Предметтиг (предметные результаты)

(Раздел «Виды речевой и читательской деятельности»)

Номчулга болгаш чугаа сайзырадылгазы

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- утка болгаш дыл-домааның талазы-биле чедингир сөзүглелди пауза, интонация болгаш номчулганың темпизин барымдаалап шын, медреселдиг, аянныг номчууру;

- таныш эвес сөзүглелди номчуурунун дүргени 1 минутада 65 – 70 хире сөс;
- чогаалдың адынга болгаш аңаа чураан чуруктарга даянып алгаш, чогаалдың кол утказын тодарадып билири;
- чогаалдың темазынга, кол утказынга, идеязынга хамаарышкан монологтарны (үзүндүлөрни, абзацтарны) дыңналдыр номчууру, доктаадып алыры;
- сөзүглелдин кезектерин чогаалда болуушкуннарның дес-дараалашкаан болгаш утка талазы-биле харылзааларын тодарадып билири;
- улуг эвес сөзүглелди аңгы-аңгы кезектерге чарып, кезек бүрүзүнге ат (эге) чогаадыры; башкының дузазы-биле сөзүглелдин планын тургузары база сөзүглелге болгаш ооң кезектеринге хамаарышкан айтырыгларны тургузуп билири;
- номчаан чүүлүнүн утказын делгередир болгаш кысказы-биле допчулап чугаалаары;
- уруглар библиотеказында бар номнар-биле, алфавиттиг каталог аайы-биле номнарны тып билири;
- номчаан номнарының кыска тайылбырын тургузуп билири; справочниктер, энциклопедиялар болгаш уругларнын периодиктиг журналдары- биле ажылдап билири;
- чогаалдың кол маадырларының чугаазын, чүнү кылып турарын барымдаалап оларга үнелел бээри;

Өөреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- номчаан чогаалынга хамаарышкан бодунуң үзел-бодалын бодунуң сөстери-биле аас болгаш бижимел хевирге дамчыдып билири;
- номчаан чогаалының эстетиктиг болгаш мөзү-шынар талазы-биле бодунуң бодалдарын чугаалап билири;
- номчаан чогаалының кол маадырларынга болгаш чогаалды бижээн авторнун позициязынга хамаарыштыр бодунуң үзел – бодалын бодунуң сөстери-биле аас болгаш бижимел хевирге дамчыдып билири;
- дөмей сөзүглелдерни болгаш айтырыгларга харыыларны бижимел хевирге тургузуп билири;

Чогаадыкчы ажылдар (Раздел «Творческая деятельность»)

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- диалогту аянынг рольдап номчууру;
- план езугаар сөзүглелди тургузуп билири;
- хайгааралдың туннелинде бижимел чугааның хевирлерин (тодарадып бижиир, угаап-бодаар), болган болуушкуннуңчылдагаанын тодарадып тургаш, чугааларны тургузуп билири;
- бердинген тема езугаар чогаадыгларны, номчаан номунга, көргөн кинозунга, теледамчыдылгага, сөзүглелдерниң үзүндүлеринге үнелээшкиннерни бижип билири;
- номчаан чугаазынга шиижиткен көргүзүглерге киржири, шээжи-биле доктаадып алган шүлүктерин, чогаалдың үзүндүлерин аянынг номчуп билири;
- бердинген чуруктар езугаар чогаадыгларны тургузуп чогаадып билири.

Өөреникчилерниң өөренип алып аргалары:

- чогаалдың маадырларының бирээзиниң өмүнээзинден делгеренгей азы допчу чугаа кылып билири; чугааның сюжедин болгаш кол маадырларының болуушкуннарын улаштыр чогаадыры;
- номчаан чогаалдарынга чуруктарны чуруп билири;
- бөлүк- биле ажылдап тура сценарийни болгаш проектилерни тургузуп билири;

(Раздел «Литературоведческая пропедевтика»)

Литература эртеминге баштайгы өөрөдилге

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- сөзүглелде чугула утка илередир сөстү ылгап билири; баштай иштинде номчааш, ооң соонда аянынг ыыткыр номчууру;
- аас чогаалдарынын болгаш чечен чогаалдарынын хевирлери-биле (жанрлар) практиктиг таныжылга; басня, ооң онзагай талалары- биле таныжары;

- авторнуң, кол маадырларның сөзүн, пейзажтың, маадырларның хевир дүрзүзүн, оларның чүнү кылып турарын, амыдырал-чуртталгазын тодарадып ылгап билири;
- авторнуң кол маадырларга хамаарылгазын тодарадып, чугаалап билири;
- жанрларны деңнеп тургаш ылгап билири (тоол – басня, тоол – тоолчургу чугаа, - тоол – чечен чугаа о. ө.);

Өөреникчилерниң өөренип алып аргалары:

- аянның уран номчулганың аргаларын (деңнелге, диригжидилге, метафора) ажыглап тургаш, сөзүглелдерниң анализин кылып өөренири;
- аналогия езугаар, аянның уран номчулганың аргаларын (деңнелге, диригжидилге, метафора) ажыглап тургаш сөзүглелдерни, шүлүктөрни чогаадып тургузуп өөренири.

Метапредметтиг (метапредметные результаты)

Регулятивтиг (Регулятивные)

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- бодунуң кылыр ужурлуг ажылын планап болгаш салып алган сорулгалары-биле оларны дүүштүрүп билири;
- чаа өөрөнгөн уран – чечен чугаада башкының айтып кааны езугаар чүнү кылырын сагыыры;
- өөредиглиг кылдыныгларны аас болгаш бижимел хевирге кылып билири;
- болуушкун төнчүзүндө , ооң түңнелдерин анализтеп болгаш демдээн салган соонда эдилгелерни кылып билири;

Өөреникчилерниң өөренип алып аргалары:

- башкы-биле демниг ажылдажышкын үезинде чечен чогаалды өөренип шиңгээдип алырда чаа-чаа сорулгаларны салып билири;
- кылган ажылдарын ажыл үезинде болгаш ажыл соонда шын кылып турарын бот сайгарып шинчилеп билири;
- бодунуң номчулга ажылын планап билири.

Билип алыышкын (Познавательные)

Өөреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- херек билиглерни словарьларны ажыглап тургаш тып билири;
- чогаалдарны болгаш ооң кол маадырларын деңнеп болгаш үнелел барымдаазын езугаар аңгылап билири;
- чогаалдың кол маадырларының сөстери, сагыш- сеткили, кылып турар чүүлдерин, аразында харылзааларын шингээдип алыры.

Өреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- херек билиглерни библиотекалардан, өөредиглиг литературадан болгаш Интернеттен тып билири;
- амыдыралдың болуушкуннарын, чечен чогаалдын хевирлерин, кол маадырларын деңнеп болгаш аңгылап билири;
- чогаалды сайгарып турар үеде болгаш бодунуң амыдыралыңга даянып алгаш чылдагаан айтып турар харылзааларны, логиктиг угаан- бодалын аас болгаш бижимел хевирге шын тургузуп билири;
- бердинген статья-биле ажылдап билири (статьяның кол бодалын тодарадып, планын тургузары).

Коммуникативтиг (Коммуникативные)

Өреникчилерниң өөренип алган турар билиглери:

- бөлүккө ажылдап өөренири; бодунуң бодалындан аңгыда эжиниң үзел-бодалын база дыңнап үнелеп билири;
- түңнел үндүрерде бодунуң бодалын тайылбырлап билири болгаш эшөөоруннун үзел-бодалы- биле деңнештирип билири;
- эжинге херек медээни шын тода дамчыдып билири;
- демниг ажыл үезинде эжинге дузаны чедирери, бот-боттарын хынажып билири;
- диалог чугааны чорудуп билири;
- салдырган сорулгаларны чедип алырда чугааны шын тургузуп билири;

Өреникчилерниң өөренип алыр аргалары:

- салып алган сорулгаларны чедип алырда, өске кижилерниң үзел-бодалдарын база дыңнап билири;
- бөлүк-биле ажыл үезинде чогуур айтырыгларны салып билири.

Литературлуг номчулганын календарь-тематиктиг планнаашкыны 3 класс

Неделяда 2 шак, чылда-68 шак.

Автору: Л.С.Кара-оол

Литературлуг номчулганын календарь-тематиктиг планнаашкыны

3 класс

Неделяда 2 шак, чылда-68 шак.

Автору: Л.С.Кара-оол

№	Темазы	Онаалга	Капсырылга	Шаг ы	Ай хуну	
					план	факт
1	Морей: «Угаанныглар, сагынгырлар»			1	06.09	
2	Шулук: «Тыва черге йорээл.» <i>Е. Танова</i>	Тыва чуртунга,, чонунга 2-3 домак- биле йорээл бижиир.		1	07.09	
3	Тывызыктар .	БЯшта, оьт-сиген дугайында 5-5 тывызыктар бижиир.		1	13.09	
4	Улугер домактар.	Торел кижилер дугайында 3 улегер домак бижиир.		1	14.09	
5	Оюн удээн чугаалар.	Салаалар-биле ойнаар оюннарнын аттарын бижиир.		1	20.09	
6	Узун тыныш.	Дурумун доктаадыр.		1	21.09	
7	Аккырмаа-биле ийи. С. Сурун-оол	«Эдилелдин ээинде» Ч. Ондар . шулукту доктаадыр.		1	27.09	
8	Ийи 2	Кижилернин дузазынын дугайында кыска харылзаалыг чугаа тургузар.		1	28.09	
9	Куску аргага. О. Сагаан-оол.	«кайгамчыктыг картошкам» Э. Кечил-оол шулукту доктаадыр.		1	04.10	
10	Кыштын тыныжы. Ч. Ондар	Эпитет деп чул? Дурумун шээжилээр.		1	05.10	
11	Басня. «Шартылаа биле кымыскаяк». Ю. Кюнзегеш	Шилип алган мергежилинин дугайында кыска дыннадыг.		1	11.10	
12	Салаалар. Узунду. О. Сувакпит.	3 строфадан доктаадыр.		1	12.10	
13	Мыйыт. К-Э. Кудажы. Чечен чугаа	С. Сурун-оол «Ууттунмас улуг		1	18.10	

		тоорук» деп чечен чугаанын узундузунде бойдус чурумалын шээжибиле ооренир.			
14	Алдын шынаа. М. Пришвин.	Шынаанын эртенги болгаш душтеки чуруктарын чуру.		1	19.10
15	Хек. С. Сурун-оол. Чечен чугаа	Боралдыр деп куштун дугайында кыска тоол чогаадыр.		1	25.10
16	Чогум чул ол уруглар? С. Комбу.			1	26.10
17	Кушкаштарнын медээзи. Г. Скребицкий	Бойдус дугайында 2-3 эскериглерден бижиир.		1	08.11
18	Шулук. Кыш. Б. Ховенмей	Чогаадыг бижиир: «Кыш»		1	09.11
19	Шулук. Харжыгаш. М. Кенин-Лопсан.	Шулукту шээжилээр. Арын 60.		1	15.11
20	Чечен чугаа. Ак кодан Л. Толстой.	Номчааш, утказын чугаалаар. Арын 61		1	16.11
21	Оскус ангыр. М. Кенин-Лопсан.	Чогаадыг угаап-бодаашкын: «Куштарнын оннуктери болуул»		1	22.11
22	Шулук. Хурээлелди камгаланар. Ч. Кара-Куске.	Шулуктун утказынга дууштур плакат чуруур		1	23.11
23	Сагынгыр куске. С. Пюрбю.	Чогаадыг-унелел С. Пюрбю: «сагынгыр куске» биле С. Маршак «угаанныг кускежик» деннеп бижиир.		1	29.11
24	Кажар диин. С. Пюрбю.	«Хуулгазын сос» деп оюн		1	30.11
25	Оптуг Чыккылаа. С. Пюрбю	Утказын эдерти чугаалаар.		1	06.12
26	Багай чанчыл. Т. Кызыл-оол.	Пландан тургускаш эдерти чугаалаар.		1	07.12
27	Шолалатканым. Э. Кечил-оол.	Шериг хунунге тураскааткан кыска шулукчугкш чогаадыр.		1	13.12
28	Бистин проективис: «Бистин ачаларывыс, акыларывыс-ада-чурттун камгалакчылары»	Проектини камгалаарынга белеткенир.		1	14.12
29	Ием холу. Б. ховенмей	Шулукту шээжилээр.		1	20.12

30	Ававыс чокта. С. Тока.	Эдерти чугаалаар.		1	21.12	
31	Ава созун дыннаваска. Э. Кечилоол	4 одуруглуг шулуктен чогаатдыр.		1	27.12	
32	Онза уе. О. Саган-оол. Чечен чугаа	Чогаадыкчы ажыл. Арын 29.		1	28.12	
33	Часкы тарылга. Л. Чадамба.	Ажылчын кыдырааш, арын 30		1	10.01	
34	Чыраа кулун. Тыва улустун толугу.	Тоолга дууштур чуруктан чуруур.		1	11.01	
35	Хам бору биле шинчээчи бору. Тыва улустун толугу.	Тоолду эде чогаадыр.		1	17.01	
36	Хараган бажында дук. Тыва улустун толугу.	Тоолдун утказынга дугжур улегер домактар тывар.		1	18.01	
37	Мени таныыр. К. Ондар.	Негелделерге дууштур бызаа чуруур.		1	24.01	
38	Сайдаяк. С. Комбу.	Шулукту шээжилээр.		1	25.01	
39	Оол биле кушкаш. О. Саган-оол	номчуур		1	31.01	
40	Элик оглу. О. Саган-оол	тоолдун утказын чугаалаар		1	01.02	
41	Дуза дилээн адыг. (Тоогу чугаа)	Арын111		1	07.02	
42	Аскыр дагаа чуге дан бажында алгырар апарганыл? (Тоолчургу чугаа)	Ар 112		1	08.02	
43	Дээлдиген уну. (Тоолчургу чугаа)	ар 113		1	14.02	
44	Чылгылаар мен. Ч. Кара-Куске	Арын115-118		1	15.02	
45	Чунгу. Ч. Кара-Куске	Арын119-122		1	21.02	
46	Таныжылга. А. Шоюн			1	22.02	
47	Чогаадыг «Эжим-биле ынак оюнуvus»	Арын123-124		1	28.02	
48	Шериг-оолдун олчазы. Узунду. С. Сурун-оол	Арын125-126		1	29.02	
49	Алышкылар. Ч. Кара-Куске.			1	06.03	
50	Чаан болгаш Моська. И. Крылов	Арын 128-130		1	07.03	
51	Ошку-биле бору. Басня. Л. Толстой.	Арын 131-133		1	13.03	
52	Бят чок крокодил. (Кхмер тоол)	Арын 130-132		1	14.03	

53	Ийи элчиген. (Кыргыз улустун толугу)	Арын 134		1	20.03	
54	Танды кежии. К_Э. Кудажы	Арын 135-137		1	21.03	
55	Мунгашталган балыктар. М. Кенин-Лопсан.	Арын 137-138		1	03.04	
56-57	Артыш. Е. Танова.	Арын 139-141		2	04.04 10.04	
58-59	Каас уе. Л. Чадамба	Арын 141-143		2	11.04 17.04	
60	Чодураа. С. Сурун-оол.			1	18.04	
61	Чайлагга. (Узунду). С. Сарыг-оол	Арын 143-144		1	24.04	
62-63	Чогаадыг: Чайгы дыштанылга.	Арын 145-146		2	25.04 02.05	
64	Солун чайым. Э. Кечил-оол.			1	08.05	
65	Бистин проективис: «Мээн ынак чогаалчым»			1	15.05	
66	Бодуну хынааш чедишкиннеринни унеле. Тест.			1	16.05	
67	Класстан дашкаар номчулга ному			1	22.05	
68	Хыналда тест			1	23.05	